

Sviatok svätého a slávneho proroka Eliáša

Dňa 20. júla si Gréckokatolícka cirkev vo svojom liturgickom kalendári pripomína svätého a slávneho proroka Eliáša.

Meno Eliáš (heb. Eljahu') má hebrejský pôvod a znamená „Môj Boh je Jahve“.

Eliáš, najväčší prorok v severnom kráľovstve Izrael, pochádzal z Tisbe vo východojordánskej krajine Gilead. Jeho meno predznamenovalo jeho povolanie i život: výlučné uctievanie Jahveho. O pôsobení tohto typického putujúceho proroka informujú dva starozákonné spisy – Knihy kráľov. Eliáš pôsobil v 9. storočí pred Kristom v čase kráľov Achaba (875-854) a Achazijáša (854-853).

Počas obdobia sucha, ktoré obrazne trvalo 3 roky a 6 mesiacov, Eliáš zázračne dostáva stravu. Jahve sa tým prejavuje v protiklade ku kanaánskemu božstvu rastlinstva Baalovi ako pán prírody. Nasleduje Boží rozsudok na vrchu Karmel, ktorý sa končí zabitím Baalových prorokov. Historické pozadie dokresľuje svadba Achaba s týrskou princeznou Jezabel, ktorá v severnom kráľovstve propagovala Baalov kult. Karmel ako hraničné územie malo okrem izraelskej aj kanaánsku svätyňu.

Eliáš získal pre Jahveho celú oblasť. No na kráľovskom dvore, napriek zápalu, nebol úspešný. Nasledoval jeho útek na vrch Horeb a zjavenie Jahveho.

Eliáš zistil, že Jahve nie je Bohom násilia a zničenia, ale že sa zjavuje v tichom vánku: teda v trpezlivosti a v tichom pôsobení svojej prozreteľnosti. Povolanie Elizea sa nachádza v závere rozprávania o Eliášovom živote. Zavraždenie Nabota kráľom Achabom, predstavuje izraelského kráľa ako zástancu absolutistického vládcu podľa vzorov z cudziny, kým Nabot reprezentuje izraelské rodinné dedičné právo. Krátko pred tým, ako bol vzatý do neba, sa Eliáš dostal do konfliktu s kráľom Achazijášom.

Mocné vystupovanie proroka Eliáša bolo náboženskou a politickou podporou Izraelitov verných Jahvemu a prispelo k pádu Achabovho domu.

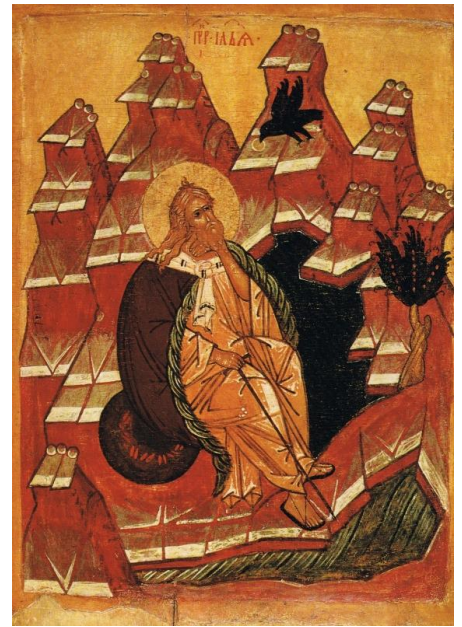
Neskôr vplyv Eliášovho boja za Jahveho natoľko zosilnel, že ho začali prirovnávať k Mojžišovi. Pretože bol Eliáš vzatý do neba živý, verili židia najneskôr v poexilovej dobe, že sa vráti krátko pred eschatologickým Jahveho súdnym dňom.

V kresťanstve sa Eliáš stal vzorom bojovníka proti bezbožnosti a predchodcom kresťanského mníšstva a askézy. V ľudovej zbožnosti ho považovali za divotvorcu a pomocníka v naliehavých záležitostiach, najmä pri zlom počasí.

V Konštantínopole podporovali jeho kult byzanstskí cisári Zenón (474-491) a Bazil I. (867-886). Považovali ho za pomocníka v boji a zasvätili mu viacero chrámov. Cez Konštantínopol sa jeho kult dostal aj medzi Slovanov, kde vytlačil pohanské božstvo blesku Perúna. V Grécku nahradil po nebi chodiaceho Helia. V oblasti východnej tradície je po ňom pomenované veľké množstvo miest, chrámov a kaplniek.

V Palestíne si jeho sviatok spoločne pripomínajú kresťania, Židia a moslimovia na hore Karmel.

Západná cirkev bola spočiatku voči kultu starozákonných postáv zdržanlivá. V rímskom martyrológiu sa Eliáš po prvýkrát spomína v roku 1583. zdroj (www.grkatba.sk)

Farské oznamy

Zomrel vladyka Milan Šášik – dňa 14.7. vo veku 67 rokov odišiel do domu otca, odovzdal svoju dušu do Pánových rúk. V prílohe si môžete prečítať kondolenciu vladyku Petra Rusnáka. Vkladajme ho do našich modlitieb a zároveň prosme aby sa prihováral za nás už tam hore pri nebeskom prestole.

Pohrebné obrady vladyku Milana Šášika, mukačevského eparchu:

V nedeľu 19. júla o 16.00 hod. (15.00 SELČ) bude rakva s telom vladyku Milana prenesená do seminárnej kaplnky, kde bude slávená Božská liturgia sv. Jána Zlatoústeho, po ktorej bude nasledovať pohrebný obrad biskupa. Po jeho skončení sa uskutoční celonočné modlitbové bdenie. Priamy online prenos zo seminárnej kaplnky bude možné sledovať na tomto [linku](#)

V pondelok 20. júla bude o 8.00 hod. (7.00 SELČ) rakva s telom prenesená do Katedrály Povýšenia sv. Kríža v Užhorode, kde o 10.00 hod. (9.00 SELČ) bude slávená archijerejská svätá liturgia, po ktorej budú telesné ostatky vladyku Milana Šášika uložené do katedrálnej krypty. Priamy online prenos z katedrály bude možné sledovať na tomto [linku](#) (TV LOGOS).

Zmena svätej liturgie – v utorok 28.7. svätá liturgia nebude.

Časopis Slovo – nezabudnite si vyzdvihnúť v sakristii chrámu časopis Slovo.

Zbierka na podporný fond KBS – v nedeľu 19.7. bude po svätej liturgii zbierka na podporu projektov KBS.

Farský účet – číslo farského účtu: SK06 1111 0000 0010 5170 0001

*Gréckokatolícka cirkev Trnava – rímskokatolícky
kostol svätej Heleny
Liturgický program*

<i>Deň</i>	<i>čas</i>		<i>Intencia</i>	<i>kde</i>
Utorok 21.7. <i>Náši prepoďobní otcovia Simeon a Ján</i>	17³⁰	Svätá liturgia	+Anna	Kostol sv. Heleny
Štvrtok 23.7. <i>Svätí mučeníci Trofim, Teofil a spoločníci</i>	17³⁰	Svätá liturgia	+Anna	Kostol sv. Heleny
Nedeľa 8. týždňa po Päťdesiatnici 26.7. <i>Svätá prepoďoná mučeníca Paraskeva</i>				
	10⁰⁰	Svätá liturgia	za farnosť	Kostol sv. Heleny
Štvrtok 30.7. <i>Svätí apoštoli Silas, Silván a spoločníci.</i>	17³⁰	Svätá liturgia		Kostol sv. Heleny
Nedeľa 9. týždňa po Päťdesiatnici 2.8 <i>Pamiatka svätých otcov šiestich ekumenických snemov</i>	07³⁰	Svätá liturgia		Piešťany
	10⁰⁰	Svätá liturgia		Kostol sv. Heleny

*Pre vnútornú potrebu farnosti vydáva : Gréckokatolícka cirkev, farnosť Trnava, M. Koperníka
32, 917 01 Trnava, o. František Fedorišin , farár, mobil 0911 711 304.*